Täysistunto

Tiistai 17.11.2026 klo 14.03—22.06

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 231/2026 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 26/2026 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 23. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Sieltä edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.27 **Aino-Kaisa Pekonen vas:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Valtion Eläkerahastosta valtion talousarvioon vuonna 2027 siirrettävä määrä olisi 67,5 prosenttia valtion eläkemenosta. Siirrettävä määrä olisi vuosien 2028—2037 välillä 49,5 prosenttia valtion eläkemenosta, ja vuodesta 2038 eteenpäin siirrettävä määrä olisi pysyvästi 48 prosenttia valtion eläkemenosta.

Vuoden 2027 tuloutusta kasvatettiin 102 miljoonalla eurolla eli yhteensä 204 miljoonalla eurolla, kun huomioidaan myös vuoden 2025 linjaus. Nämä uudet tuloutukset tulevat jo aiemmin päätetyn 1 050 miljoonan tuloutuksen päälle. Toistuvat ylimääräiset tuloutukset Valtion Eläkerahastosta valtion budjettiin eivät ole kestävää taloudenpitoa. Valtion nettovelka-asema saattaa jopa heikentyä siirtojen takia, mikäli rahaston odotetut tuotot heikkenevät enemmän kuin valtionvelan korkomenot pienenevät siirron aikaansaaman pienemmän velkaantumisen myötä. Kuten valiokunta nostaa esille mietinnössään, valtio voi lisäsiirtojen myötä menettää tuotot sekä edelleen tuotoille saatavat tuotot, joita se olisi voinut saada rahastoon sijoitetuista varoista.

Lisäsiirtojen vaihtoehtoiskustannusta voidaan arvioida sen pohjalta, että vuosina 2001—2025 rahaston sijoituksille saatu vuosituotto on ollut keskimäärin 5,7 prosenttia, mikä on ylittänyt keskeisellä ajanjaksolla velanoton keskimääräisen 2,5 prosentin kustannuksen. Tämän historiatiedon perusteella arvioituna vaihtoehtokustannus noin 200 miljoonan euron vuotuiselle lisäsiirrolle olisi vuosittain noin 6—26 miljoonaa euroa vuosille 27—30 kumuloituen yhteensä 65,1 miljoonaan euroon. Edellä esitetty laskelma ei ota huomioon sitä, että lisäsiirrot voisivat aiheuttaa myös rahaston sijoitusten riskitason laskua, mikä voi osaltaan johtaa sijoitustuottojen heikkenemiseen edelleen.

Toisaalta siirron kasvattamisella ei ole vaikutusta kansantalouden tilinpidon mukaisiin julkisen talouden rahoitustasapainoa kuvaaviin tilastolukuihin, koska kyse on julkisen sektorin sisäisestä siirrosta. Siirto ei myöskään vaikuta EU:n finanssipoliittisten sääntöjen mukaiseen nettomenopolkuun. Julkisen talouden kestävyyden näkökulmasta kyseessä on siis

lähinnä silmänkääntötemppu, joka ei paranna julkisen talouden kestävyyttä kokonaisuudessaan.

Toistuvat ylimääräiset tuloutukset Valtion Eläkerahastosta merkitsevät sitä että Eläkerahastoa käytetään lyhyen aikavälin budjettitarpeiden rahoittamiseen eläkejärjestelmän ja julkisen talouden pitkäjänteisen kestävyyden kustannuksella. Kirjanpitokikkailu toistuvilla lisätuloutuksilla Valtion Eläkerahastosta näyttäytyy ensisijaisesti hallituksen yrityksenä peitellä talouspolitiikkansa epäonnistumista.

Arvoisa puhemies! Edellä mainituilla perusteilla esitän, että lakiehdotus hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

20.31 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä lakiesityksessä käytetään Valtion Eläkerahastoa nyt sillä tavalla hyväksi, että sieltä otetaan ensin miljardi euroa valtionvelan sijasta. Siinä käy niin, että kun Eläkerahastossa tuotto on noin 5,5 prosentin luokkaa, vähän ylikin, ja nyt sitten velanottokulut ovat jotain 3—2,5 prosentin luokkaa, niin arvioidaan, että tässä on noin 2,5 prosentin ero siihen. Tämä itse asiassa on jo sellainen toimenpide, jota ei pitäisi tehdä ja ottaa tätä sijoitusta Eläkerahastosta.

Tätä määrän nostamista vielä jatketaan ja nostetaan sitä noin 200 miljoonalla eurolla vuositasolla jatkossakin. Se vaarantaa tätä eläkejärjestelmän rahoitusta. Kun eläkevastuut ovat noin vajaa 100 miljardia, 98 miljardia euroa, ja eläkevastuut, jotka tuolla rahastossa ovat vastaamassa siihen, ovat noin 25 miljardin luokkaa, voi sanoa, että nyt olisi ollut viisasta, että se olisi pidetty ennallaan.

Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Pekosen tekemää hylkäysehdotusta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.